

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ
І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СУАНЧЫННІКАМІ

№ 76 (561)

Кастрычнік 1961 г.

Год выдання 7-ы

КАМУНІСТЫЧНАЯ ПАРТЫЯ САВЕЦКАГА
САЮЗА ЕСЦЬ БАЯВЫ, ВЫПРАБАВАНЫ АВАН-
ГАРД САВЕЦКАГА НАРОДА, ЯКІ АБ'ЯДНОУ-
ВАЕ НА ДОБРААХВОТНЫХ АСНОВАХ ПЕРА-
ДАВУЮ, НАИБОЛЬШ СВДОМУЮ ЧАСТКУ
РАБОЧАГА КЛАСА, КАЛГАСНАГА СЯЛЯН-
СТВА І ІНТЭЛІГЕНЦЫІ СССР.

3 праекта Статута КПСС.

Служыць народу — вышэйшая мэта партыі

Даклад першага сакратара ЦК КПБ
тав. К. Т. Мазурава на XXV з'ездзе КП Беларусі

26—28 верасня ў Мінску праходзіў XXV з'езд Камуністычнай партыі Беларусі. З'езд партыі — вялікая падзея ў жыцці беларускага народа, бо партыя з'яўляецца кіруючай і напраўляючай сілай нашага грамадства. Безумоўна, гэтая падзея цікавіць таксама нашых чытачоў за мяжой. На жаль, рамкі нашай газеты не дазваляюць шырока яе асвятліць. Але пазнаёміўшыся з дакладам першага сакратара ЦК КПБ (хоць і ў значным скарачэнні), нашы суайчыннікі будуць мець уяўленне аб поспехах беларускага народа ў барацьбе за пабудову камунізму.

ба будзе ажыццявіць вялікую гістарычную місію — пабудаваць камунізм — самае справядлівае грамадства на зямлі. Рабочыя, калгаснікі, інтэлігенцыя Беларусі, як і ўсе савецкія людзі, горача адабраюць праект новай Праграмы партыі — праграмы пабудовы камунізма, выказваюць непахісную рашучасць выканаць прадвызначэнні партыі. Вера савецкага народа ў перамогу камуністычных ідэалаў, яго любоў да Камуністычнай партыі праяўляюцца ў шырокім размаху сацыялістычнага спаборніцтва працоўных за дастойную сустрэчу XXII з'езда КПСС. — у барацьбе за дзятэрміновае выкананне і перавыкананне заданых сямігодкі.

Цэнтральны Камітэт КПБ, рыхтуючыся да XXV з'езда Камуністычнай партыі Беларусі, падвёў вынікі дзейнасці партыйнай арганізацыі рэспублікі за перыяд, які прайшоў ад XXIV з'езда КПБ, г. зн. за 1960 і 8 месяцаў 1961 года. За гэты перыяд колькасць склад КПБ павялічыўся на 36 906 чалавек. У партыйных арганізацыях налічваецца 240 353 чалавекі, у тым ліку 214 399 членаў і 25 954 кандыдаты ў члены партыі. Да свайго XXV з'езда КПБ прыйшла ідэйна вырасшая і загартаванай, цесна згуртаванай вакол ленинскага ЦК КПСС, узбагачанай новым вопытам камуністычнага будаўніцтва.

се супраць 13 працэнтаў у 1961 годзе. Намячаецца газіфікаваць больш чым 200 прамысловых і камунальна-бытавых прадпрыемстваў, 200 тысяч кватэр.

Тарфяная прамысловасць развіваецца ў рэспубліцы ў адпаведнасці з патрэбамі народнай гаспадаркі. Мы значна павялічылі выроб тарфяных брыкетаў і паўфабрыкатаў для патрэб сельскай гаспадаркі. У бягучым годзе будзе выраблена гэтага віду паліва 500 тысяч тон. Выпуск брыкетаванага торфу к канцу сямігодкі павінен узрасці ў 3 разы. Намечана таксама расшырыць вытворчасць торфа-ізаляцыйных пліт і торфа-мінеральна-аміячных угнаенняў.

Значнае месца ў народнай гаспадарцы рэспублікі пачала займаць хімія. Аб'ём вытворчасці прадукцыі хімічнай прамысловасці за 2,5 года ўзрос у 1,5 раза. Паспяхова будуюцца Салігорскі калійны камбінат. У гэтым годзе ён даць сельскай гаспадарцы рэспублікі больш чым 100 тысяч тон сырых калійных солей. Мы дабіліся рашэння і пачалі будаваць на старобінскіх месцанараджэннях другі калійны камбінат. Узводзяцца завод штучнага валакна і Светлагорскі і Гродзенскі азотнакукавы завод. На базе Бабруйскага рэгенератнага заводу ствараецца буйнае прадпрыемства гумава-тэхнічных вырабаў. Значна расшыраны Магілёўскі завод штучнага валакна і іншыя прадпрыемствы хімічнай прамысловасці. Працягваецца будаўніцтва Полацкага нафтапрацоўчага заводу, які ўжо ў 1963 годзе павінен даць прадукцыю.

Высокімі тэмпамі развіваецца ў рэспубліцы машынабудаванне. Значна расшыраны вытворчыя магутнасці большасці машынабудавальных заводаў. На прадпрыемствах гэтай галіны за справядзачны перыяд уведзена ў дзейнасць 120 тысяч квадратных метраў новых вытворчых плошчаў і звыш 7,5 тысяч адзінак новага высокапрадукцыйнага металарэзнага і кавальска-прэсавага абсталявання.

Аб'ём вытворчасці машынабудавання за мінулыя гады сямігодкі ўзрос на 85 працэнтаў, а ў радыёэлектроннай, станкабудавальнай і інструментальнай прамысловасці — у 2 разы, у электратэхнічнай і прыборабудавальнай — у 3 разы.

У Мінску ствараецца магутны моторны завод. Арганізаваны спецыялізаваныя прадпрыемствы па вытворчасці гідраапаратуры і пусковых рухавікоў да трактараў. Усё гэта дазволіць дасягнуць выпуску трактараў да канца сямігодкі да 75 тысяч у год замест 50 тысяч, прадугледжаных кантрольнымі лічбамі. Ужо ў гэтым годзе выпуск трактараў узрасце ў параўнанні з 1959 годам на 30 працэнтаў. Значна расшыраны магутнасці заводу «Гомсельмаш». У гэтым годзе ён павінен даць 30 тысяч камбайнаў, або амаль у 2 разы больш, чым у мінулым годзе.

Многае зроблена па стварэнню новых, больш дасканалых станкоў, машын, прыбораў. 3 548 відаў прадукцыі машынабудавання і прыборабудавання 259, або амаль палавіна, асвоены ў 1959 — 1961 гадах. Прадукцыя беларускіх машынабудавальнікоў атрымала шырокае прызнанне і экспартуецца больш чым у 50 краін свету.

Буйнай перамогай беларускіх машынабудавальнікоў з'яўляецца адпрацоўка канструкцыі новых трактараў «МТЗ-50» і «МТЗ-52», якія маюць высокія тэхніко-эканамічныя паказчыкі, новых, больш дасканалых аўтамабіляў «МАЗ-500» і «БелАЗ-540», стварэнне уніфікаваных вузлоў на заводзе аўтаматычных ліній, якія дазваляюць камплектаваць аўтаматычныя лініі непасрэдна на прамысловых прадпрыемствах.

На Магілёўскім металургічным заводзе ўпершыню ў краіне асвоены прамысловы выроб труб паўнаўспрымальным спосабам. Гэта вынаходства інжынераў тт. Архіпава, Ціхамірава і групы рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў, якія дапамагалі ім, уносіць прыняцтва новага метаду выроб труб і мае велізарнае значэнне для народнай гаспадаркі краіны.

У рэспубліцы з году ў год узраслае вытворчасць тавараў народнага спажывання. У справядзачным перыядзе ўступілі ў строй новыя прадпрыемствы лёгкай і харчовай прамысловасці — Гарадзейскі цукровы завод, Магілёўская стужкаткавая фабрыка, Пінскі завод штучнага скур, Брэсцкі дывановы камбінат. Закачываецца будаўніцтва другой чаргі Аршанскага льнокамбіната і Гродзенскай абутковай фабрыкі. Уведзены ў поўную магутнасць Мінскі камвольны камбінат і пачата будаўніцтва аднаго з буйнейшых у краіне баваўнянага камбіната ў Баранавічах. Павялічыўся выпуск шарсцяных і шаўковых тканін, дывановых вырабаў, абутку, кансерваў, цукру, мяса, масла, расшырыўся асартымент тканін з ужываннем сінтэтычных валокнаў, што значна па-

Таварышы! У абстаноўцы небывалага працоўнага і палітычнага ўздыму ідзе савецкі народ насустрач XXII з'езду КПСС. Пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, ажыццяўляючы рашэнні XX і XXI з'ездаў КПСС, працоўныя нашай краіны дабіваюцца ўсё новых і новых поспехаў у камуністычным будаўніцтве. Паспяхова выконваецца сямігадовы план. За два з палавінай года сямігодкі прамысловасць Савецкага Саюза выпусціла прадукцыі на 15 мільярд рублёў больш, чым намячалася на гэты перыяд па сямігадовому плану. Калгасы і саўгасы краіны вырасталі багатыя ўраджай сельскагаспадарчых культур, упэўнена набірае тэмпы грамадская жывёлагадоўля. «У гэтым годзе, — заявіў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў, — выступаючы па радыё і тэлебачанню 7 жніўня г. г. — збор сельскагаспадарчых прадуктаў і іх закупкі, як відаць, будуць такія, якіх мы не мелі за ўсе гады існавання Савецкай улады».

Паказчыкам магутнага развіцця савецкай эканомікі, росквіту ўсіх творчых сіл і генія савецкага народа з'яўляюцца нашы выдатныя перамогі ў пакарэнні космасу. 4 кастрычніка 1957 года з савецкай зямлі быў упершыню ў гісторыю запушчаны штучны спадарожнік Зямлі. А сёлета за межы атмасферы на касмічных караблях пайшлі савецкія лётчыкі-касманавты. Імёны маёра Гагарына і маёра Цітова навечно будуць упісаны ў гісторыю чалавецтва. Няўхільны рост эканамічнай магутнасці нашай Радзімы, мудрая знешняя палітыка Савецкага ўрада, накіроўваемая ленинскім Цэнтральным Камітэтам КПСС, Мікітам Сяргеевічам Хрушчовым, высокая ўзнялі аўтарытэт Савецкага Саюза ў міжнародным маштабе. Многачысленны савецкі народ, народы сацыялістычных краін, усё прагрэсіўнае чалавецтва вітаюць меры, якія прымаюцца Савецкім ўрадам па захоўванню і ўмацаванню міру, недапушчэнню вайны і імперыялістычнай агрэсіі.

Гераічны савецкі народ уступіў на новы гістарычны рубеж. Ідучы па шляху, указаным Марксам і Леніным, пад кіраўніцтвам свайго роднай Камуністычнай партыі савецкі народ першым праклаў прамую дарогу да сацыялізму. Яму ж трэ-

I. Барацьба за далейшы ўздым эканомікі

Тэмпы росту прамысловай вытворчасці ў рэспубліцы значна перавышаюць намёткі кантрольных лічбаў сямігадовага плана. За два з палавінай года сямігодкі ў народную гаспадарку рэспублікі ўкладзена 1,5 мільярда рублёў, уступіла ў строй 38 буйных прамысловых прадпрыемстваў і ажыццяўлена рэканструкцыя 246 прадпрыемстваў. План вытворчасці 1960 года перавыканан, план васьмі месяцаў гэтага года выканан на 103 працэнты. Аб'ём прамысловай вытворчасці ў 1961 годзе перавысіць аб'ём вытворчасці 1958 года прыкладна на 45 працэнтаў супраць 26,9 працэнта, прадугледжаных сямігадовым планам. Больш высокімі тэмпамі, чым прадугледжана кантрольнымі лічбамі сямігодкі, узраслае таксама прадукцыйнасць працы.

Высокімі тэмпамі развіваецца ў рэспубліцы энергетыка. За справядзачны перыяд уведзена ў эксплуатацыю 179 тысяч кілават новых энергетычных магутнасцей, у гэтым годзе павіна быць уведзена яшчэ амаль 244 тысячы кілават. Устаноўле-

ная магутнасць электрастанцый рэспублікі на канец года ў 9,7 раза перавысіць даваенную. Выпрацоўка электраэнергіі з пачатку сямігодкі павялічылася ўжо ў 1,5 раза, пабудавана 2,740 кіламетраў высокавольтавых ліній электраперадачы. Мы павінны з'электазабеспечыць увод у эксплуатацыю першай чаргі Вярозаўскай ДРЭС, расшырэнне магутнасцей на Мінскай ЦЭЦ-3 і Віцебскай ЦЭЦ. У будучым годзе неабходна пусціць у эксплуатацыю Полацкую ЦЭЦ, у бліжэйшыя гады значна расшырыць Васілевіцкую ДРЭС, увесці на поўную магутнасць Вярозаўскую ДРЭС і распачаць будаўніцтва новай буйнай цеплавой электрастанцыі.

У апошні час значна змянілася структура паліўнага балансу рэспублікі. Больш чым на 30 працэнтаў павялічылася спажыванне вадкага паліва. Будаўніцтва газаводаў дазволіла перавесці на газ рад электрастанцый і прамысловых прадпрыемстваў.

К канцу сямігодкі газ і вадкае паліва павінны займаць каля 40 працэнтаў у паліўным балан-

Дэлегаты XXV з'езда КПБ (злева направа): Марыя Багачук — брыгадзір брыгады камуністычнай працы жывёлагадоўчай фермы саўгаса «Свіслач» Гродзенскага раёна; Марыя Кірзева — свінарка саўгаса «Авангард» Вялініцкага раёна Магілёўскай вобласці; Еўдакія Мурачова — брыгадзір жывёлагадоўчай фермы саўгаса «Жылезінскі» Слаўгарадскага раёна Магілёўскай вобласці; Кацярына Сярнова — свінарка калгаса імя Фрунзе Шклоўскага раёна Магілёўскай вобласці; Сцяпан Петрасюк — сакратар партбюро калгаса імя Кірава Ганцавіцкага раёна Брэсцкай вобласці; Клаўдзія Курбат — цялятніца саўгаса «Вярдомічы» Свіслацкага раёна Гродзенскай вобласці; Сямён Каралёнак — сакратар партбюро калгаса імя Горкага Мядзельскага раёна Мінскай вобласці.

Служыць народу — вышэйшая мэта партыі

(Пачатак на 1-й стар.)

лешыла іх якасць. Узрасла вытворчасць прадметаў культурынабытавога прызначэння і гаспадарчага ўжытку. У 1961 годзе вышук тэлевізараў павялічыцца ў параўнанні з 1958 годам у 13 разоў, гадзіннікаў усіх відаў — у 2,5 раза, швейных машын — у 2,2 раза, піяніна — на 82 працэнты.

Далейшае развіццё ў рэспубліцы набывае ўсе віды транспар-

вытворчасці за 5 год і на павышэнню прадукцыйнасці працы — за 5,5 года. 53 прадпрыемствы саўнаргаса ў цяперашні час працуюць на ўзроўні, прадугледжаным на 1964 год, а 95 — на ўзроўні 1965 года. Усе больш масавым становіцца ў прамысловасці рух калектываў і ударнікаў камуністычнай працы. У ім удзельнічаюць больш чым 300 тысяч чалавек, 12,5 тысячы змен, участкаў, цэхаў,

рабу цэменту яшчэ на 900 тысяч тон у год. Разам з тым у гэтай сямігодцы ў раёне Ваўкавыска мы пачнём будаўніцтва новага цэментавога завода магутнасцю 1.200 тысяч тон цэменту ў год.

Побач з павелічэннем вырабу цэменту ЦК КПБ вялікую ўвагу ўдзяляе ўкараненню ў будаўніцтва жалезабетону. Магутнасці па вытворчасці зборнага жалезабетону складаюць у нас цяпер 900 тысяч кубічных метраў і к канцу сямігодкі павінны яшчэ падвоіцца. Сёлета будзе выпушчана зборнага жалезабетону ў 1,6 раза больш, чым у 1959 годзе, у тым ліку да 25 працэнтаў канструкцый будзе выпушчана з папярэднім напружаннем арматуры, што дазволіць сэканоміць каля 10 тысяч тон сталі.

Па Міністэрству будаўніцтва БССР на 100 тысяч рублёў будаўніча-монтажных работ укаранена зборнага жалезабетону ў жыллёвым будаўніцтве больш як 300 кубаметраў і ў прамысловым — 190 кубаметраў. Гэтыя паказчыкі значна вышэйшыя за сярэднесаюзныя. Зборнасць складае ў сярэднім у жыллёвым будаўніцтве 55 працэнтаў, а ў прамысловым — 40 працэнтаў. З пераходам да будаўніцтва буйнапанельных дамоў зборнасць у жыллёвым будаўніцтве павысіцца да 80 працэнтаў.

У рэспубліцы ствараецца добрая база заводскага буйнапанельнага домабудавання. Ужо ўведзены ў дзеянне заводы агульнай магутнасцю 350 тысяч квадратных метраў жылля ў год, а к канцу гэтага года яна павялічыцца яшчэ на 140 тысяч квадратных метраў жылля ў год. Гэта дазволіць нам перавесці ў блэйшыя 2—3 гады жыллёвае будаўніцтва ў гарадах на базу заводскага буйнапанельнага домабудавання, а значную колькасць цэглы, сілікатных блокаў і панелей выкарыстаць для патрэб калгаснага будаўніцтва.

Мінскія будаўнікі манціруюць пяціпавярховы 80-кватэрны жылы дом з буйных панелей за месяц, а поўнацю заканчваюць будаўніцтва такога дома за 3,5—4 месяцы, або ў 2—3 разы хутчэй, чым будоўля такі ж дом з цэглы. Добрай асновай для далейшага развіцця буйнапанельнага домабудавання з'яўляецца ўведзены ў строй напярэдадні з'езда Віцебскі керамзітавы завод магутнасцю 200 тысяч кубаметраў керамзітавага гравію ў год, які, як вядома, з'яўляецца выдатным запавяняльнікам для лёгкіх бетонаў.

У рэспубліцы расшыраецца выраб і новых відаў будаўнічых матэрыялаў. Вядзецца масавае будаўніцтва жылых дамоў з буйных сілікатных блокаў. Тэхналагі і будаўнікі працуюць над асабленнем эфектыўных канструкцый з аглапарыта-сілікату і керамзітасілікату на аснове вапны, пяску і ўспучанай апаленай гліны.

У Мінску арганізавана вытворчасць мінералаватных пліт, заканчваецца будаўніцтва завода па вырабу мяккага дахавага крыцця, ствараецца цэх па выпуску аблічавачнай і метлахскай пліткі. У Вабруйску ўводзіцца ў дзеянне сёлета цэх па вырабу рэзну, арганізаван выраб дахавай пліткі на гумавай аснове. У Оршы ўступіла ў строй першая чарга цэха па выпуску льнокастровых пліт. У Віцебску арганізаван выпуск драўняна-стружачных пліт. Вядзецца падрыхтоўка да будаўніцтва заводаў паліхлорвінілавага лінолеуму, палісітральнай пліткі і пенапласта ў Мінску і Гомелі, а таксама завода вырабаў з пластмас у Барысаве, на якім будуць выпускацца і санітарна-тэхнічныя вырабы. Вядзецца будаўніцтва буйных прадпрыемстваў па здабычы і перапрацоўцы нярудных матэрыялаў.

Умацавалася матэрыяльна-тэхнічная база і дарожных арганізацый. Будаўніцтва мастоў у асноўным ажыццяўляецца са зборнага жалезабетону па больш дасканалых і эканамічных праектах. За 1960 год даўжыня дарог з удасканаленымі і цвёрдымі пакрыццямі павялічылася на 471,6 кіламетра, пастаянных мастоў — на 2.688 пагонных метраў.

Словам, у нас ёсць усе ўмовы для таго, каб весці будаўніцтва на высокім тэхнічным узроўні, скарачаць яго тэрміны і кошт, паліпшаць якасць.

У галіне сельскай гаспадаркі партыйныя арганізацыі рэспублікі, кіруючыся рашэннямі Пленумаў ЦК КПСС і XXIV з'езда КПБ, галоўную ўвагу накіроўвалі на павелічэнне вытворчасці збожжа, павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур, на павелічэнне пагалоўя жывёлы і вытворчасці мяса, малака, яек у калгасах і саўгасах.

Пасяўныя плошчы ў калгасах і саўгасах у 1961 годзе павялічыліся ў параўнанні з 1959 годам на 279,5 тысячы гектараў (або на 5,6 працэнта). Палепшылася іх структура — пасевы збожжавых сёлета ў параўнанні з 1959 годам павялічыліся на 69,3 тысячы гектараў, у тым ліку пасевы грэчкі ўзраслі на 54,3 тысячы гектараў, або ў паўтара раза, бабовых — на 91 тысячу гектараў, або на 40 працэнтаў. Плошчы пасеваў ільну ўзраслі на 5,6 працэнта і цукровых буракоў (фабрычных) — амаль на 30 працэнтаў. 31 тысяча гектараў цукровых буракоў пасеяна ў гэтым годзе на корм жывёле. Крыху палепшылася агратэхніка, павысілася якасць угнаўвання палёў, узрасла ўдзельная вага татунковых пасеваў. Усё гэта дало павышэнне ўраджайнасці збожжавых у 1960 годзе ў сярэднім на 1,5 цэнтнера з гектара ў параўнанні з 1959 годам. У гэтым годзе, паводле папярэдніх даных, ураджайнасць збожжавых павінна быць вышэйшая за ўзровень мінулага года.

Валавы збор бульбы ў мінулым годзе быў на 14 працэнтаў вышэйшы, чым у 1959 годзе, а ў гэтым годзе будзе вышэйшы, чым у мінулым годзе. Паўсюды атрыман таксама добры ўраджай ільну. Большасць калгасаў і саўгасаў вырашчэлі нядрэнны ўраджай цукровых буракоў і мае поўную магчымасць выканаць план продажу цукровых буракоў (фабрычных) дзяржаве і значна папоўніць запасы сакавітых кармоў для жывёлы.

За апошнія гады значна расшыраны пасяўныя плошчы кукурузы (яны складаюць 10 працэнтаў усёй пасяўной плошчы), накоплен багаты вопыт вырошчвання высокіх ураджаяў гэтай магутнай культуры. І сёлета ў

Гомельскай, Магілёўскай і Гродзенскай абласцях амаль паўсюды вырашчан добры ўраджай кукурузы.

Вытворчасць малака ў рэспубліцы ў 1960 годзе была на 6 працэнтаў вышэйшая, чым у 1959 годзе, у тым ліку ў калгасах і саўгасах на 15 працэнтаў. За 8 месяцаў сёлета года вытворчасць малака ў калгасах і саўгасах узрасла на 107 тысяч тон, або на 10 працэнтаў, у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года.

У 1960 годзе пагалоўе буйнай рагатай жывёлы ў цэлым па рэспубліцы павялічылася на 6 працэнтаў, у тым ліку ў калгасах і саўгасах — на 15,6 працэнтаў; колькасць кароў павялічылася на 4 працэнты, а ў калгасах і саўгасах — на 11 працэнтаў. Колькасць буйнай рагатай жывёлы ў калгасах і саўгасах на 1 верасня гэтага года павялічылася ў параўнанні з тым жа перыядам мінулага года на 19 працэнтаў, кароў — на 14 працэнтаў, свіней — на 15 працэнтаў.

Калгасы і саўгасы рэспублікі прадаль у гэтым годзе дзяржаве збожжа на 4,5 мільёна пудоў больш, чым у мінулым годзе, і выканалі план на 95 працэнтаў.

Далей дакладчык спыніўся на недахопах у кіраванні сельскай гаспадаркай і на задачах сельскіх камуністаў.

Найбольш важнай задачай з'яўляецца ўсямернае павелічэнне вытворчасці збожжа, скарачэння тав. Мазаўраў.

Галоўны рэзерв павелічэння вытворчасці збожжа — гэта павышэнне ўраджайнасці ўсіх збожжавых культур. За астатнія гады сямігодкі трэба падвоіць ураджай збожжавых, атрымаць

(Працяг на 3-й стар.)

Дэлегаты XXV з'езда КПБ (злева направа): Марыя Невар — майстар Пінскага фанерна-запалкавага камбіната; Міхаіл Дзяшчэня — камбайнер калгаса імя Сталіна Глускага раёна Мінскай вобласці; Вольга Дзінавіцкая — даярка калгаса «Светлы шлях» Пінскага раёна; Сяргей Андрэйчанка — старшыня калгаса «Савецкая Беларусь» Пружанскага раёна Брэсцкай вобласці; Лідзія Вавалеўская — звеннявая па кукурузе саўгаса «Пачапаўскі» Гарадзішчанскага раёна Брэсцкай вобласці.

ту і сувязі. Грузаабарот Беларускай чыгункі павялічыўся ў параўнанні з 1959 годам на 11 працэнтаў, рачнога транспарту — на 9 працэнтаў, аўтамабільнага транспарту агульнага карыстання — у 1,7 раза. Павысіліся якасныя паказчыкі работ транспарту.

Палепшылася абслугоўванне прадпрыемстваў і насельніцтва сродкамі сувязі. Емістасць гарадскіх аўтаматых тэлефонных станцый у 1960 годзе ўзрасла ў параўнанні з 1959 годам на 28 працэнтаў. Завершана будаўніцтва радыёрэлейнай лініі Вільнюс—Мінск, у кастрычніку ўступіць у строй лінія Смаленск — Мінск.

У справядачны перыяд у рэспубліцы працягвалася работа па удасканальванні кіравання прамысловасцю і падзешаўленню кіраўніцкага апарату. Па Савету народнай гаспадаркі скарачана больш чым 1,8 тысячы адзінак адміністрацыйна-кіраўніцкага персаналу, што дало каля 2,7 мільёна рублёў эканоміі ў год. Працягваецца перавод заводаў і фабрык на бяспечавую структуру кіравання вытворчасцю. У цяперашні час у сістэме саўнаргаса па такой структуры працуюць 75 працэнтаў прадпрыемстваў.

Далейшае удасканальванне структуры кіравання і, галоўным чынам, паліпшэнне стылю і метадаў работы апарату дасць магчымасць і далей скарачаць апарат кіравання прамысловасцю.

Работнікі прамысловасці Беларусі былі ў ліку ініцыятараў сацыялістычнага спаборніцтва за датэрміновае выкананне сямігодкі. Няма сумненняў ў тым, што яны справядца са сваімі абавязкамі, выканаюць сямігадовы план па ўзроўню

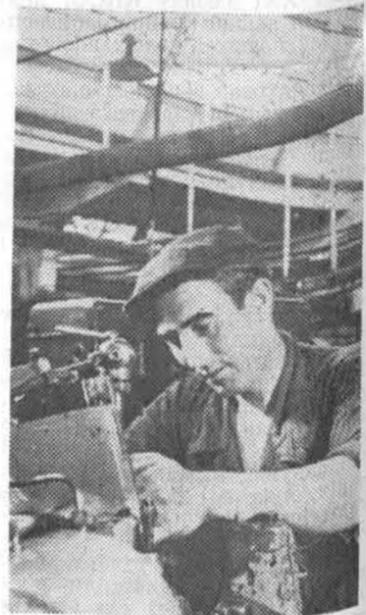
брыгад. 2 300 калектываў удастоены гэтага ганаровага звання, ударнікамі камуністычнай працы з'яўляюцца больш чым 10 тысяч чалавек.

У ходзе сацыялістычнага спаборніцтва за датэрміновае выкананне сямігодкі ў рэспубліцы ўзніклі такія патрыятычныя пачынанні наватараў, як пераход на самаабслугоўванне абсталявання, барацьба за тэхнічны прагрэс на кожным рабочым месцы, выпуск кожным рабочым прадукцыі толькі выдатнай якасці, павелічэнне даўгавечнасці выпускаемай прадукцыі, датэрміновае асваенне практычных магутнасцей.

У рэспубліцы значна ўзрасла колькасць рацыяналізатараў і вынаходнікаў. Толькі за апошнія паўтара года імі ўнесена 123,4 тысячы прапаноў з умоўнай гадавой эканоміяй ад укаранення прапаноў больш чым 37 мільёнаў рублёў.

Цэнтральны Камітэт КПБ пастаянна падтрымліваў пачынанні перадавых калектываў і наватараў вытворчасці, праводзіў злёты ўдарнікаў камуністычнай працы, членаў грамадскіх канструктарскіх бюро і іншых арганізацыйных мерапрыемстваў.

Справаздачны перыяд характарызуецца далейшым ростам капітальнага будаўніцтва. У 1960 і 1961 гадах працягвалася работа па рэканструкцыі Ваўкавыскага і Крычаўскага цэментавых заводаў. Магутнасці гэтых прадпрыемстваў к канцу гэтага года складуць 1.060 тысяч тон цэменту ў год, г. зн. узраснуць на 42 працэнты ў параўнанні з 1959 годам. Далейшая работа па рэканструкцыі Крычаўскага завода дасць магчымасць за 1962 і 1963 гады павялічыць магутнасці па вы-

Новымі працоўнымі поспехамі сустрэлі XXV з'езд КПБ працоўныя Мінска. НА ЗДЫМКАХ: 1. Наладчык Мінскага трактарнага завода К. НАРКЕВІЧ. Ён абслугоўвае пяць аўтаматаў, якія апрацоўваюць дэталі да новага трактара «Беларусь» МТЗ-50. Штодзённа рабочы перавыконвае зменныя нормы. 2. Работнікі лабараторыі тэлевізараў Мінскага радыёзавода дванаццаціканальнага тэлевізара «Беларусь-110». Удасканалены снасцаў не толькі мінскія радыёзаводцы, але і рад іншых прадпрыемстваў краіны.

Служыць народу — вышэйшая мэта партыі

(Пачатак на 1-й стар.)

Ліваць не менш як 15 цэнтнераў збожжа з гектара. Нямаюць гаспадарак ужо даўно перавысілі гэты ўзровень. На 15—16 цэнтнераў збожжа з гектара атрымліваюць штогод калгасы і саўгасы Глыбоцкага і Тураўскага раёнаў у цэлым. Калгасы «Камінтэрн» Маргалеўскага раёна, «Перамога» Глыбоцкага раёна, імя 17 верасня Сталінскага раёна, саўгасы «Карэлічы» Карэліцкага раёна, «Чырвоная зорка» Клецкага раёна, эксперыментальныя базы «Вусце» і «Заазер'е» і рад іншых гаспадарак збіраюць штогод на 17 і больш цэнтнераў збожжавых з гектара.

У бліжэйшыя гады ў рэспубліцы павінна быць павялічана ў паўтара раза ў параўнанні з 1960 годам вытворчасць бульбы, але не за кошт расшырэння пасеваў (бульба павінна займаць прыкладна 9—10 працэнтаў усёй ворнай зямлі), а за кошт павышэння ўраджайнасці не менш чым да 150—170 цэнтнераў з гектара. Такія і нават

павінна скласці: малака — 35 працэнтаў, мяса — 27 працэнтаў, яек — 34 працэнтаў, зерня — 20 працэнтаў, бульбы — 28 працэнтаў і агародніны — звыш 50 працэнтаў.

У рэспубліцы няма калгасаў і саўгасаў, якія паказваюць узоры сацыялістычнага гаспадарання, дабіваюцца высокіх эканамічных паказчыкаў. У апошнія гады ў нас выраслі выдатныя наватары сельскагаспадарчай вытворчасці. Сёння мы з горадасцю называем імяны такіх, як даяркі Лідзія Асіюк з калгаса імя Жданова Брэсцкага раёна, Марыя Дзегцярова з эксперыментальнай гаспадаркі «Зарэчча»; як свінаводы Ганна Нікульская з саўгаса імя Дзяржынскага Капыльскага раёна, Аляксандр Даронька з саўгаса «Лоеўскі» Лоеўскага раёна, якія адкормліваюць па тысячы і больш свіней за год; ільняводы Валянціна Кароткая з калгаса «XVIII парт'езд» Талачынскага раёна і Ева Карачан з калгаса «Новае жыццё» Карэліцкага раёна, якія вырошчваюць па 8—10 цэнтнераў валачна лну з гектара; буракаводы Валянціна Вачынская з калгаса «Расія» Гродзенскага раёна і Вольга Мацюшка з калгаса імя

Ламаносава Ляхавіцкага раёна, якія атрымліваюць па 500—600 і больш цэнтнераў карэнняў цукровых буракоў з гектара; механізатары-кукурузаводы Генадзь Жудро з калгаса «Перамога» Клічаўскага раёна, Уладзімір Кот з калгаса «Кастрычнік» Хойніцкага раёна і Цярэцій Радчанка з калгаса імя Леніна Слаўгарадскага раёна, якія без ужывання ручной працы вырошчваюць па 600—800 і больш цэнтнераў зялёнай масы кукурузы і пачаткаў з гектара. Добра, што ў сельскагаспадарчую вытворчасць цяпер актыўна ўключаецца адукаваная моладзь. Многія з маладых людзей ужо заваявалі сабе добрую славу маякоў сельскагаспадарчай вытворчасці. Сярод іх я назваў бы Галіну Лагунову з саўгаса «Палата» і Лілію Баравіцкую з саўгаса «Банонь» Віцебскай вобласці, Ніну Пастухову з саўгаса «Падалессе» і дэлегата нашага з'езда Ніну Пагодзіну з калгаса імя Чапаева Уваравіцкага раёна Гомельскай вобласці. У рукі такіх людзей, як Ніна Пагодзіна, мы павінны перадаць калгасную вытворчасць. Яны безумоўна выканаюць Праграму партыі. А такіх выдатных людзей у нас цяпер ужо няма.

строй 473,9 тысячы квадратных метраў жыллой плошчы.

Для вырашэння жыллёвай праблемы вялікае значэнне мае прыцягненне асабістых зберажэнняў працоўных. Але трэба змяніць парадак і формы жыллёвага будаўніцтва за сродкі працоўных. Будаўніцтва асобных домаў сельскага тыпу ў гарадах трэба было б стрымліваць і скарачаць, як неэканомнае і нявыгаднае ў гарадскіх умовах, не адпавядаючае ні нормам горадабудаўніцтва, ні выгодам насельніцтва. Трэба ўсямерна развіваць жыллёвую кааперацыю, што дазволіць узводзіць на асабістыя сродкі працоўных шматпавярховыя жыллыя дамы з усімі відамі добраўпарадкавання. Гэта зменціць аблічча раёнаў індывідуальнай забудовы, значна скароціць затраты на добраўпарадкаванне і інжынернае абсталяванне.

Будаўніцтва жылля з'яўляецца не менш вострай праблемай і для сельскіх працоўных. Многа жылых будынкаў у вёсцы прыйшло ў дрэнны стан, значная частка іх не задавальняе запатрабаванні ўзрослых культурных патрэбнасцей калгаснікаў. У калгасах і саўгасах няма дамоў, якія маюць патрэбу ў тэрміновым рамонтзе.

Дзяржава пакуль не можа ўзяць на сябе будаўніцтва дамоў для калгаснікаў. Трэба павысіць ролю ў гэтай справе калгасаў. Нашы калгасныя кадры крыху прымітыўна разумеюць функцыю размеркавання ў калгасах. Размеркаваннем грошай і прадуктаў на працадзень цяпер абмяжоўвацца ўжо нельга. **Жыццё патрабуе стварэння ў калгасах грамадскіх фондаў спажывання, каб за кошт гэтых**

фондаў задавальняць усё ўзрастаючыя бытавыя і культурныя запатрабаванні калгаснікаў, у тым ліку і іх патрэбу ў жыллі. Няправільна, што да гэтага часу калгасы стаяць у баку ад пачатковага будаўніцтва і рамонтнага жылля калгаснікаў. Трэба, каб праўленні калгасаў, са згоды ўсіх калгаснікаў, выдзялялі сродкі і матэрыялы і на ўмовах калгаснага кредыту будавалі і рамантавалі жыллыя дамы калгаснікаў.

У рэспубліцы з году ў год паліпаеца медыцынскае абслугоўванне насельніцтва. У выніку павялічваецца натуральны прырост насельніцтва, зніжаецца смяротнасць. Наспінна расшыраецца сетка медыцынскіх устаноў як за кошт новага будаўніцтва, так і за кошт перадачы органам аховы здароўя памішканняў, якія раней былі заняты адміністрацыйнымі ўстановамі. У апошнія гады ўрад выдзяляе ўсё больш і больш сродкаў на бальнічнае будаўніцтва. Лік бальнічных ложкаў у 1960 годзе павялічыўся на 8 працэнтаў у параўнанні з 1959 годам, а ў 1961 годзе павінна быць узведзена бальніц яшчэ на 2 тысячы ложкаў.

У Беларусі працуе 11,8 тысячы ўрачоў, больш як 44 тысячы чалавек сярэдняга медыцынскага персаналу і 3,6 тысячы фармацэўтаў з вышэйшай і сярэдняй адукацыяй.

Задавальненне матэрыяльных бытавых і культурных запатрабаванняў працоўных — важнейшая палітычная задача. Канкрэтныя клопаты аб чалавеку павінны пранізваць дзейнасць усіх савецкіх і партыйных органаў.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

II. Клопаты аб дабрабыце працоўных

Клопаты аб дабрабыце працоўных з'яўляюцца вышэйшым законам дзейнасці Камуністычнай партыі. За апошнія гады ў нашай краіне ажыццёўлены рад новых буйных мер, накіраваных на ўздым жыццёвага ўзроўню народа. Скарачэнне рабочы дзень, павышэнне заробатнай платы нізкааплачваемых груп рабочых і служачых, палепшэнне пенсійнае забеспячэнне працоўных. Працаўнікі вёскі поўнасцю вызвалены ад абавязковых паставак дзяржаве ўсіх відаў прадуктаў з асабістай падсобнай гаспадаркі, адменены і зніжаны некаторыя падаткі.

З году ў год павялічваюцца дзяржаўныя асігнаванні на сацыяльнае страхаванне, дапамогу, стыпендыі, бясплатнае навучанне, медыцынскае абслугоўванне і іншыя сацыяльна-культурныя патрэбы працоўных. У сёлетнім годзе праз органы сацыяльнага забеспячэння рэспублікі атрымліваюць пенсіі звыш 500 тысяч чалавек са штомесячнай выплатай ім больш 13 мільёнаў рублёў (у новых грошах).

Рост эканомікі калгасаў дазволіў палепшыць пенсійнае забеспячэнне састарэлых і непрацаздольных калгаснікаў.

Важным паказчыкам павышэння жыццёвага ўзроўню працоўных з'яўляецца няўхільны рост колькасці рабочых і служачых, занятых у народнай гаспадарцы. За два з палавінай года сямігодкі колькасць рабочых і служачых павялічылася ў БССР амаль на 400 тысяч чалавек і складае ў цяперашні час каля 2 мільёнаў чалавек.

Усе работнікі прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый пераведзены на 7- і 6-гадзінныя рабочы дзень. Пры гэтым іх заробатная плата не толькі не скарацілася, а, наадварот, значна ўзрасла. Павялічыліся і даходы калгаснікаў. Паводле даных бюджэтных абследаванняў, сукупны (грашовы і натуральны) даход сем'яў калгаснікаў у 1960 годзе, у супастаўных цэнах, павялічыўся ў параўнанні з 1959 годам на 13 працэнтаў.

Уздым матэрыяльнага дабрабыту савецкіх людзей яскрава выражаецца ў павышэнні іх пакупной здольнасці. Рознічны тавараабарот дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю Беларускай ССР за два гады сямігодкі ўзрос у супастаўных цэнах на 22,3 працэнта супраць 16,4 працэнта, намечаных кантрольнымі

лічбамі, а па сістэме спажывецкай кааперацыі, якая ажыццяўляе гандаль у сельскай мясцовасці, адпаведна — на 26 працэнтаў супраць 22,6 працэнта. Продаж тавараў на душу насельніцтва ў рэспубліцы ў 1960 годзе ўзрос у параўнанні з 1940 годам (у супастаўных цэнах) у 3,4 раза, а ў параўнанні з 1958 годам — на 20 працэнтаў. У 1960 годзе прададзена насельніцтву больш, чым у 1958 годзе, мяса і мясапрадуктаў — на 36 працэнтаў, малака і малочных прадуктаў — на 51. Палепшылася таксама забеспячэнне насельніцтва бульбай, агароднінай і садавінай.

Павысіўся попыт на тавары культурна-бытавога прызначэння. У 1960 годзе прададзена: тэлевізараў больш амаль у тры разы, матацыклаў, матаролераў і халадзільнікаў, пральных машын — амаль у два разы.

За справядчы перыяд многае зроблена для развіцця гандлёвай сеткі. У 1959 і 1960 гадах на гэтыя мэты затрачана 44,7 мільёна рублёў капіталаўкладанняў. К пачатку 1961 года колькасць прадпрыемстваў рознічнага гандлю павялічылася на 11 працэнтаў у параўнанні з 1958 годам.

Камуністычная партыя і Савецкі ўрад працягваюць вялікія клопаты аб паліпшэнні жыллёвых умоў працоўных. З году ў год расце аб'ём жыллёвага будаўніцтва. У 1960 і 1961 гадах працоўныя рэспублікі атрымліваюць толькі за лік дзяржаўных сродкаў жылых дамоў агульнай плошчай каля 2,4 мільёна квадратных метраў. Апрача таго, за лік індывідуальнага будаўніцтва будзе пабудавана жылых дамоў агульнай плошчай 1,6 мільёна квадратных метраў. Такім чынам, за два гады ўводзіцца ў эксплуатацыю звыш 4 мільёнаў квадратных метраў жылля (каля 100 тысяч кватэр). У сельскай мясцовасці ў 1960—1961 гадах сіламі калгаснікаў і інтэлігенцыі пабудавана 44,5 тысячы дамоў. Тэмпы будаўніцтва жылля ў рэспубліцы значна перавышаюць намечаныя паставы ЦК КПСС і Савета Міністраў СССР ад 31 ліпеня 1957 года.

Але забяспечанасць жыллём насельніцтва гарадоў яшчэ не задавальняе попыт. Таму важнейшай задачай партыйных і савецкіх органаў з'яўляецца далейшае павелічэнне тэмпаў і аб'ёмаў жыллёвага будаўніцтва. На працягу 9 месяцаў гэтага года будаўнікі павінны ўвесці ў

Есць аб чым рапартаваць з'езд калгаснікам сельгасарцелі імя Леніна Навагрудскага раёна. На здымку: звенявая лепшага ільняводчага зьяна калгаса ТАМАРА КУНЕВІЧ.

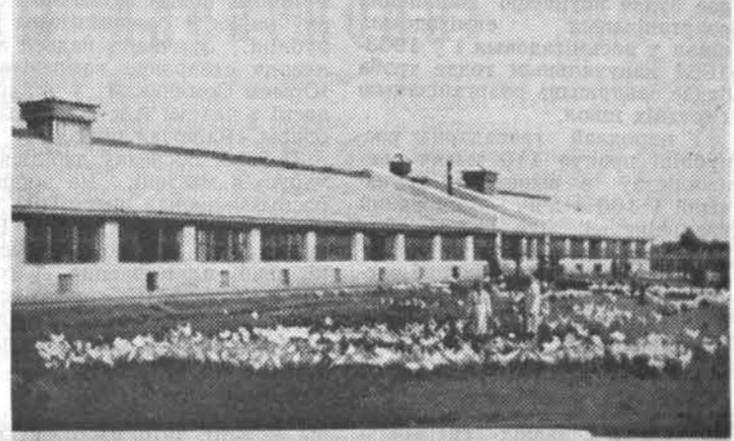
больш высокія ўраджаі атрымліваюць калгасы «Рассвет» Кіраўскага раёна, «Іскра» Калінкавіцкага раёна і многія іншыя. У саўгасе імя 10-годдзя БССР Любанскага раёна і калгасах імя Леніна Лагішынскага раёна, «Першае мая» Слуцкага раёна, збіраюць па 200—250 цэнтнераў бульбы з гектара.

Мы павінны да канца сямігодкі ў два з палавінай раза павялічыць вытворчасць цукровых буракоў (фабрычных).

Вытворчасць малака ў рэспубліцы к канцу сямігодкі мы павінны дасягнуць да 5,2 мільёна тон, у тым ліку ў калгасах і саўгасах да 3,5 мільёна тон (380—390 цэнтнераў на сто гектараў), або павялічыць у 2,5 раза ў параўнанні з 1960 годам.

Грашовыя даходы калгасаў у 1960 годзе склалі 4 мільярд 10 мільёнаў рублёў. У разліку на сто гектараў сельгасугоддзяў грашовыя даходы павялічыліся на 19 працэнтаў у параўнанні з 1959 годам. Адлічэнні ў непаздзельныя фонды склалі 22,2 працэнта, на вытворчыя патрэбы — 30,7 працэнта, на аплату працы калгаснікаў 32 працэнта. Выдача калгаснікам грошай і прадуктаў у грашовай ацэнцы на адзін чалавека-дзень была на 24 працэнта вышэйшай, чым у 1959 годзе. У 1960 годзе кожны тэктар сельгасугоддзяў у калгасах даў 1,496 рублёў даходу. Гэта на 32 працэнта больш, чым у 1959 годзе, але і гэты яшчэ мала. На адзін затрачаны чалавека-дзень атрымана прадукцыі ў сярэднім на 39 руб. 18 кап. (у старых грошах).

У сельскагаспадарчай вытворчасці рэспублікі значную ўдзельную вагу маюць саўгасы. Па зямельнай плошчы яны займаюць амаль 30 працэнтаў, а па таварнай прадукцыі ў гэтым годзе ўдзельная вага саўгасаў

Шырокім фронтам ідзе будаўніцтва ў беларускіх калгасах і саўгасах. Будуюцца новыя школы, бальніцы, магазіны, клубы, фермы. На здымках: новабудуёлы калгаса «XVIII парт'езд» Талачынскага раёна — школа ў вёсцы Азерцы на 280 месцаў, птушкафабрыка, сельмаг.

Служыць народу — вышэйшая мэта партыі

(Пачатак на 1-й стар.)

III. За перамогу камуністычнай маралі

Высокая свядомасць мас з'яўляецца абавязковай умовай паспяховага стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму. Таму пытанні камуністычнага выхавання людзей пастаянна знаходзяцца ў цэнтры ўвагі ЦК і ўсіх арганізацый КП Беларусі. Аснову ідэалагічнай работы складае засваенне ўсімі камуністамі і працоўнымі масамі камуністычнага светапогляду.

Адзначаючы, што працоўныя Беларусі працягваюць вялікую цікавасць да вывучэння марксізма-ленінізму, дакладчык працягваў:

У выхавальнай рабоце сярод працоўных вялікае месца адводзіцца культурна-асветным установам. У рэспубліцы працуе 5.330 клубаў і сельскіх дамоў культуры, звыш 20 тысяч бібліятэк, 4.014 кінаўстановак. Вялікае пашырэнне набываюць такія новыя формы работы, як універсітэты культуры, народныя тэатры і г. д.

Вялікае месца ў камуністычным выхаванні працоўных адводзіцца савецкай школе. Яна заклікана выхоўваць камуністычна свядомых і высокаадукаваных людзей, здольных як да фізічнай, так і да разумовай працы, да актыўнай дзейнасці на ўсіх участках гаспадарчага і культурнага будаўніцтва.

У нас, як і ва ўсёй краіне, праведзена вялікая работа па перабудове народнай адукацыі ў адпаведнасці з Законам «Аб умацаванні сувязі школы з жыццём і аб далейшым развіцці сістэмы народнай адукацыі ССРСР». Камуністычная партыя ставіць задачу — ажыццявіць на працягу бліжэйшага дзесяцігоддзя абавязковую сярэднюю агульную і політэхнічную аднаццацігадовую адукацыю для ўсіх дзяцей школьнага ўзросту і атрыманне васьмігадовай адукацыі той часткай моладзі, якая занята ў народнай гаспадарцы і не мае адпаведнай адукацыі.

К канцу 1960-1961 навучальнага года ў рэспубліцы працавала 13 тысяч агульнаадукацыйных школ Міністэрства асветы БССР, у якіх навучалася 1.341 тысяч вучняў. За апошнія два гады лік вучняў павялічыўся на 126 тысяч чалавек. У 1962-1963 навучальным годзе будзе поўнасю закончана рэарганізацыя сямігадовых школ у васьмігадовыя і ў 1963-1964 навучальным годзе трэба будзе завяршыць рэарганізацыю сярэдніх школ.

У народнай гаспадарцы рэспублікі працуе 110 тысяч спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй і 166 тысяч — сярэдняй кваліфікацыі. Але гэтага яўна недастаткова. ЦК КПБ працягвае пастаянны клопат аб расшырэнні сеткі вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў і паліпашэнні іх работы. У 24 вуну рэспублікі навучаецца каля 60 тысяч студэнтаў супраць 56,8 тысяч чалавек у 1959 годзе, у 102 сярэдніх спецыяльных навучальных установах праходзяць падрыхтоўку 62,6 тысяч чалавек, або больш, чым навучалася ў 1959 годзе, на 5,2 тысячы чалавек. У апошні час у рэспубліцы пачата падрыхтоўка кадраў па 20 новых спецыяльнасцях. У 1961 годзе мы дабіліся стварэння новага вуну — у Магілёве адкрыт машынабудаўнічы інстытут. Мінскі лясатэхнічны інстытут рэарганізаван у тэхналагічны. Значна расшырылася падрыхтоўка спецыялістаў на влчэрніх і заводных аддзяленнях вуну і тэхнікумаў. Нам неабходна і далей расшыраць сетку вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, значна павялічыць выпуск высокакваліфікаваных кадраў, асабліва па такіх спецыяльнасцях, як машынабудаванне, радыёэлектроніка, аўтаматыка. У вуну і тэхнікумы павінна прымацца ў асноўным моладзь, якая

добра зарэкамендавала сябе на вытворчасці.

Па меры руху нашай краіны да камунізму савецкага навука становіцца ўсё больш рашаючым фактарам магутнага росту прадукцыйных сіл грамадства. У Беларусі вялікая сетка навукова-даследчых устаноў, шматлікія кадры навуковых работнікаў. У апошні час палепшылася дзейнасць раду навукова-даследчых устаноў Акадэміі навук БССР, павысіўся тэарэтычны і практычны ўзровень даследаванняў. Вучоныя рэспублікі паклалі пачатак паспяховаму развіццю некаторых новых навуковых напрамкаў у галіне фізіка-матэматычных, тэхнічных і біялагічных навук.

У ідэалагічнай рабоце партыі важнае месца займаюць літаратура і мастацтва. Дырэктывы XX і XXI з'ездаў КПСС, партыйны дакумент «За цесную сувязь літаратуры і мастацтва з жыццём народа», выступленні і артыкулы Мікіты Сяргеевіча Хрушчова па гэтых пытаннях дакладна вызначылі выхавальную ролю сучаснай літаратуры і мастацтва ў камуністычным будаўніцтве. Іх напрамак і змест, асноўныя задачы.

Кіруючыся гэтымі дакументамі, работнікі літаратуры і мастацтва рэспублікі дабіліся пэўных творчых поспехаў. Письменнікі стварылі рад новых твораў, якія адлюстроўваюць героіку нашых дзён, неўміручы пошыві народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны, пішучы нарысы аб лепшых людзях прамысловасці і сельскай гаспадаркі рэспублікі.

Аднак твораў аб нашай рэчаіснасці яшчэ мала, а галоўнае — не ўсе яны даюць поўнае і яркае ўяўленне аб шматгранным жыцці рэспублікі і яе людзях. Наша пісьменніцкая арганізацыя правільна разумее свае задачы і недахопы сваёй творчасці і, мы ўпэўнены, пераадолее гэтыя недахопы.

Паспяхова развіваецца тэатральнае мастацтва рэспублікі, усё больш актыўна адлюстроўваючы на сцэне жыццё нашага сучасніка. З 60 спектакляў, пастаноўленых тэатрам Беларусі ў мінулым сезоне, 40 належаць перу савецкіх драматургаў. Многа новых музычных твораў напісалі кампазітары рэспублікі. Значнай падзей з'яўляецца стварэнне кампазітарам Юрыем Семіякам ў садружнасці з паэтам Алесем Бачылам оперы «Ключая ружа».

Пэўных поспехаў дабіліся беларускія мастакі. На апошняй рэспубліканскай выстаўцы экспанаваліся добрыя творы. Рыхтуючыся да ўсесаюзнай выстаўкі, якая адрываецца ў гонар XXII з'езда КПСС у Маскве, многія мастакі напісалі яркія палотны. І яны, мы спадзяемся, будуць добра ацэнены нашай грамадскасцю.

Трэба адзначыць, як станоўчы момант, што работнікі літаратуры і мастацтва рэспублікі ў апошнія гады значна актывізавалі сваю грамадскую дзейнасць. Яны вядуць вялікую работу ў масах, часам асабіста, як гэта робіць кампазітар Ул. Алоўнікаў, кіруючы калектывамі мастацаў самадзейнасці на прадпрыемствах. Трэба і ў далейшым развіваць гэтыя карысныя сувязі работнікаў мастацтва з працоўнымі.

Тварыць для народа, ствараць новыя творы пра сённяшні дзень, дапамагаць людзям у іх гераічнай працы, натхніна клікаць да камунізму — вось задача, на вырашэнне якой павінны быць накіраваны цяпер усе сілы работнікаў літаратуры і мастацтва.

Магутнай ідэйнай зброяй партыі, выпрабаваным сродкам яе цеснай сувязі з масамі з'яўляецца друк. У справядзачны перыяд друк Беларусі значна расшырыў

і ўмацаваў свае сувязі з чытачамі. Толькі за апошнія паўтара года разавы тыраж газет і часопісаў рэспублікі павялічыўся больш чым на 300 тысяч экзэмпляраў і цяпер складае каля 3 мільёнаў экзэмпляраў. Разам з паступаючымі ў Беларусь цэнтральнымі выданнямі на кожны 1.000 чалавек насельніцтва ў рэспубліцы прыпадае па 645 экзэмпляраў разовага тыражу газет і часопісаў. Павысілася агітацыйная, прапагандысцкая і арганізатарская роля нашага партыйнага друку.

Хутка расце ў рэспубліцы выдавецкая дзейнасць. У 1960 годзе ў Беларусі было выпушчана ў два разы больш кніг, чым у 1956 годзе.

Вялікае развіццё набылі ў рэспубліцы радыёвяшчанне і тэлебачанне. Радыёпрыёмная сетка за апошнія два з палавінай года павялічылася на 30 працэнтаў, працуюць 4 студыі тэлебачання і рад рэтрансляцыйных тэлевізійных пунктаў. Заканчваюцца работы па ўзвядзенню радыёрэлейных ліній, якія дазваляць устанавіць трывалую тэлевізійную сувязь з Масквой, Ленінградам і іншымі гарадамі краіны, глядзець перадачы з-за рубяжа.

У IV раздзеле свайго даклада тав. Мазураў спыніўся на арганізацыйных пытаннях працы партыйных, прафсаюзных і камсамольскіх арганізацый. Ён сказаў:

У апошні час дзякуючы мерам, прынятым ЦК КПСС, прыкметна ажывілася работа прафесіянальных саюзаў. Прафсаюзы ў рэспубліцы значна выраслі і аб'ядноўваюць цяпер каля двух мільёнаў чалавек. Прафсаюзныя камітэты працуюць з прыцягненнем шырокага кола актыву. Больш чым 600 тысяч прафсаюзных актывістаў працуюць ў прафсаюзных камітэтах, камісіях і саветах, 112 тысяч прымае ўдзел у рабоце творчых нарад на прадпрыемствах.

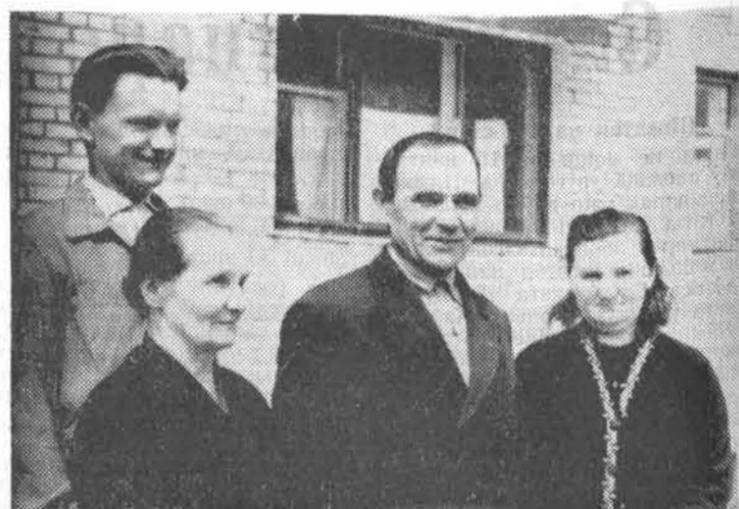
Камсамол Беларусі, працуючы пад кіраўніцтвам КПБ, уцягвае ў сферу свайго ўплыву ўсё больш шырокія слаі моладзі. У цяперашні час у камсамольскіх арганізацыях налічваецца каля 630 тысяч чалавек, з іх 400 тысяч працуюць на вытворчасці ў розных галінах народнай гаспадаркі.

Камсамол рэспублікі шэфствуе над узвядзеннем у Беларусі сямі важнейшых будоўляў сямігадкі, актыўна ўдзельнічае ў будаўніцтве буйных прамысловых аб'ектаў краіны, дапамагае партыі ў асваенні цалінных і абложных зямель Казахстана.

Сельскія камсамольскія арганізацыі аказваюць вялікую практычную дапамогу партыйным арганізацыям у развіцці грамадскай жыццёлагадоўлі. На фермах у калгасах і саўгасах працуюць звыш 72 тысяч юнакоў і дзяўчат. Сярод іх нямала праслаўленых перадавікоў вытворчасці. Камсамольцы ўсюды і ва ўсім выступаюць як актыўныя і баявыя памочнікі партыі, робяць вялікую карысную справу.

Канчаючы свой даклад, які быў выслуханы дэлегатамі з вялікай увагай, тав. Мазураў сказаў:

Служыць народу, весці яго да вяршынь шчасця — вось вышэйшая мэта партыі. Калісьці камунізм быў марай прыгнечанага чалавецтва. Марк і Энгельс ператварылі мару ў рэвалюцыйную навуку. Ленін стварыў партыю рэвалюцыйнага дзеяння, заснаваў першую ў свеце сацыялістычную дзяржаву і ўказаў шляхі пабудовы камунізму. Нашаму пакаленню належыць завяршыць гіганцкую стваральную работу — пабудаваць камунізм. І гэта будзе зроблена. Савецкі народ пад мудрым кіраўніцтвам партыі прыйдзе да камунізму.

ДОБРЫ ДЗЕНЬ, БЕЛАРУСЬ!

Другога верасня мінулага года пасля шматгадовых блуканняў па чужыне Васіль Басік ступіў на беларускую зямлю. Яму хацелася абняць яе ўсю, без стомы крычаць «Добры дзень, Беларусь!»

Ён углядаўся ў гарады і вёскі, у новабудоўлі, у шырокія палі, лясы. Як усё змянілася, як пераўтварылася родная зямля! Аўтобус паварочвае на Рэчыцу — радзіму Басіка. Роўная бетаніраваная дарога. Такой раней не было. Яна пракладзена нядаўна, у дні, калі пачалося будаўніцтва Бярозаўскай ДРЭС — магутнай цеплавой электрастанцыі рэспублікі.

А вось і родныя людзі — брат Іван, старонькая маці. Колькі дзён і начэй думала маці аб ім, колькі разоў марыла паглядзець на сына, яго жонку і ўнукаў.

Месяцаў пяць пражыў Васіль Якаўлевіч у брата. Адпачыў, а потым вырашыў з'ездзіць на ДРЭС, даведацца, ці прымуць на работу.

І Басік адправіўся на будоўлю. Ён убачыў новыя, прыгожыя дамы Белаазёрска, прамысловую пляцоўку электрастанцыі і ўсё гэта ў некалі, як яго называлі, «мядзведжым кутку» беларускага Палесся. «Дык вось яна якая, Беларусь, — думаў Басік, — вось у чым яе характэрна, шчасце»...

Басіку прапанавалі працаваць у Белаазёрску — жылым гарадком энергетыкаў — цесляром.

— А сыну і дачцы работа будзе? — нясмела запытаў ён. — Яны дарослыя...

— А як жа, будзе, — адказаў і аддэле кадры. — Прыязджайце...

Пачуўшы гэтыя словы, Васіль Якаўлевіч паехаў у Рэчыцу на сямейную нараду. Сыйшліся на адным — ехаць будаваць ДРЭС.

Вырашана — зроблена. Васіль Якаўлевіч прызначыў ў брыгаду Дамітрыя Базылюка, якая змагалася за ганаровае права называцца калектывам камуністычнай працы. Будаўнікі прынялі яго ў сваю дружную сям'ю. Чаго не ўмеў — навучыў, чаго не ведаў — расказаў.

Даведаўшыся аб гісторыі жыцця гэтага чалавека, я захацеў пагаварыць з ім. У Белаазёрску сустракаю прараба жыллёвага ўчастка Леаніда Сцяпанавіча Грацова.

— Басіка ведаю, — адказвае. — Цясляр ён. Уважлівы, акуратны. Сёння, здаецца, у тым трохпавярховым доме працуе.

Васіль Якаўлевіч на трэцім паверсе насцілаў падлогу. — Работа не скончана, — сказаў ён, — але калі трэба, пагамонім.

На рэдкасць гаваркі, ён, расказаўшы аб беспаспяховай пошуках шчасця за акіянам, сказаў:

— Есць, на жаль, яшчэ і ў Парагваі, і ў Аргенціне беларусы, украінцы, якія гавораць: дзе хлеб — там Радзіма, там і шчасце. Не, не так гэта. Я думаю інакш: на чужыне шчасця не шукай, шчасце — на роднай зямлі.

А потым размаўлялі на кватэры ў Басіка з ім самім, з яго жонкай.

— Жывём у дастатку, — кажа Серафіма Андрэўна, — дыхаць родным паветрам хараша. Вакол людзі добрыя, ветлівыя. Я ўжо да работы не прыгодная, замучылася зусім на чужыне. Сяджу вось дома ды абеды мужу і дзецям гатую.

— А як жа дзеці? — Вельмі задаволеныя. — адказаў Васіль Якаўлевіч. Сіман сталаю тут жа на ДРЭС працуе, пяты клас вучэбнай школы скончыў. Дачка Люба ў швейную майстэрню паступіла. Пакуль вучанца, але думае стаць швачкай.

— Добра жывецца на Радзіме, — гаворыць Васіль Якаўлевіч. — А недалёка той час, калі жыццё наша будзе яшчэ больш цудоўным. Яскравае сведчанне таму — выдатны дакумент нашай партыі — праграма пабудовы камунізму ў нашай Савецкай краіне.

В. ТУРАУ.

На здымку: сям'я Васіля Якаўлевіча Басіка. Злева на права: сын Сімон, жонка Серафіма Андрэўна, Васіль Якаўлевіч і дачка Люба.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу: на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1 322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін, з 16,00 да 17,00 і з 21,00 да 21,30; на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін. Па нідзелях: на хвалях 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін; на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16,00 да 17,00 і з 21,00 да 21,30.

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па нідзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па Нью-Йоркскому

часу з 19,30 да 20,30 на хвалі 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па Нью-Йоркскому часу на кароткіх хвалях 19,85 метра (ці 15 110 кілагерцаў), 25,08 метра (ці 11 960 кілагерцаў), 25,36 метра (ці 11 735 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, праспект імя Сталіна, 77. Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў (for Briefe): Minsk, Postschliessfach № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ